

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
jutányosan közölteknek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigshlager K. czégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigshlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

Komoly szó.

A magyar közmondás azt tartja: „Csiga légy a tanácsadásban, madár az elfogadásban.“ Más szóval: jó tanácsot adni nehéz, különösen ott, hol nagymérvű elfogultsággal szemben kell azt osztogatni; de, ha jó a tanács, madárként csontszárnyakon kell azt követni.

Sok fiatalnál fátumszerűleg bejátszik az életbe a tanácsalanság; nincsen, ki oly utbaigazítást adjon, hogy azt követve megállapíthassa, szilárd basisra fektethesse jövőjét s mulnak az évek s évek multával vagy proletár lesz a jobb sorsa érdemes fiatalemberből, vagy koldustarisznys Sanyarú Vendellé lesz, vagy pedig egy önmagával s az egész világgal meghasonlott existencia.

S hogy ilyesmi oly gyakorta megtörténik, oka a szülők, a társadalom balfelfogása. Sokan leledznek még szép Magyarországon abban a tevé hiedelemben, hogy úr csak az lehet, ki munkával, iparral nem foglalkozik. Ez az elszomorító vélemény sokszor az egész életre megboszulja magát. Alig végez jól, rosszul a csemete néhány osztályt, már azon ábrándozik, de a szülők is ábrándok közt ringatják, hogy ő munka nélkül vagy legalább ipar nélkül úr lesz! Más szóval ezek a tisztességes ipart megvetik, azon nézetből indulván ki, hogy iparos szemileg is képzett, széles látókörű nem lehet; pedig sok példát tudunk rá felhozni, hogy igenis lehet. Bizonyítani pedig — úgy hiszem — fölesleges, hogy a jól végzett munka az iparos keze által is áldást terjeszt hazánkra.

Földmivelő, no meg hát úri állam voltunk. De a föld talpunk alatt fogy, a család, az igények felszaporodtával egyre fogy, oszlik, összebb zsugorodik. Példát vehetünk a nyugat nemzetéről, miként iparkodnak azok — egyesek úgy, mint az egész — küzdeni a létért s ha e példákat tekintbe vesszük, be fogjuk látni, hogy Magyarországon is a z

ipar a nemzeti jólét egyik legfőbb biztosítéka.

Eljutottunk oda, hogy hála az Égnek, már senki sem vonja kétségbe ennek igazságát.

Az állam részéről kifejtett nagyméretű iparfejlesztési mozgalom eddig a legeclatánsabb módon igazolja azt, hogy a becsülettel végzett tudatos ipari munka a nemzet életében és boldogulásában nem utolsó tényező. Az állammal nemes versenyre kell itt-ott a társadalom, a midőn a hazai ipar pártalásával igyekszik azt elősegíteni fontos munkájában.

Ezen mozgalom van hivatva a már ügyis foszladozni kezdő előítéletet végképp eloszlatni és meggyőzni e hazának minden rendű és rangú lakosságát arról, hogy érdekeket szerezni és a hazát hűséggel meg eredményel szolgálni nemcsak az irodában vagy harcmezőn, de az iparos műhelyében s a gyárak füstös levegőjében is lehet.

Fejlesztjük az ipart!

Fejlesztjük nemzetünk jólétét is vagyonsodását.

Neveljünk művelt iparosokat, a kik feladatuk magaslatára emelkedetten finomult izléssel és szakmabeli jártassággal úttörői, előharczosa legyenek a magyar ipar felvirágoztatásának.

Adjunk művelt ifjakat az iparos pályára, mert csak a művelt lélek alkotta ipari munka veheti fel a versenyt más nemzetek már jóval fejlettebb iparával.

Adjunk jobb módú ifjakat a z ipari pályára, mert csak így biztosíthatjuk nemzetünk részére az iparban szükséges anyagi tőkét.

Félre az elavult, szégyenletes előítélettel, a mely szerint iparosnak lenni szegény! Az az idő elmúlt. Az akkor volt, a mikor még az iparos tanoncokat — az inasokat éveken át csak a mester egyik mindenésének, szolgaszemlének tekintették.

A külföldiekkel egyazon magas színvonalon álló iparos szakiskoláinkra a műveltebb és vagyonosabb osztály is aggodalom nélkül küldheti ifjait azon tudatban, hogy gyermekei az erkölcsösség, a közműveltség és hazafiasság szemelött tartásával a választott pályára elméletileg és gyakorlatilag kiképeztetnek és komoly munkaszeretetre neveltetnek.

A szegényebb osztály tehetséges ifjainak pedig a tandíjelengedés, az ösztöndíjak és munkadíj adományozása teszi lehetővé ezen iskolában való kiképeztetésüket.

Pótöljük tehát ezeket az intézményeket, a melyekben egy erős és gazdag magyar ipar magja van kikelőben.

Most, midőn az ifjuság pályaválasztás előtt áll, ne kényszerítsük az ügyes kezű és ipari pályára hajlammal bíró ifjainkat a túlzásfolt középiskolákba ne neveljünk szegény, tengődő s az iparos sorsát méltán irigylő napidíjasokat azokból, a kik, ha iparosokká képeztetnének ki, magunknak biztos megélhetést, a magyar iparnak pedig föllendülést és virágzást biztosíthatnának.

Becsülnünk kell a tisztességes ipart, megérdemli azt. Ne felejtjük, hogy a munka nemesít!

Dixi et animam meam salvavi. — cz.

A váltóláz.

A belügyminiszteri szürke házból csodálatos rendelet látott napvilágot: rendelet, a mely a magyar nép mindennapos betegségével, a hidegleléssel foglalkozik. A rendelet ugyan váltólázról beszél, de — nomen est omen — talán okosabb, ha megmaradunk amelelt a megjelölés mellett, amelyet a magyar nép országosan ismer. S egyben azt is elárulhatjuk, hogy miért tartjuk a rendelet csodálatosnak. Azért, mert váratlanul jelent meg. Ánkétek, hirlapi közlések nem előzték meg. Nagy nevű szaktudósok nem rágódtak

TÁRCZA.

A doktor mesél.

Irta: Földes Imre.

A csömöszti kastély terraszára odavilágított a hold. A szolgálk ép leszedték az asztalt. A fiatal emberek cigarettára gyújtottak, a lányok szentimentalisan nézték a holdat. Valami ünnepélyes alkalom lehetett, úgy hiszem. Elza nagysám névnapja, azért volt együtt a nagy társaság. A fiatalurak áldozatkészen megkezdték a nagy csönd megszakítását és garmadaszámra öntötték a bókokat a lányok nyakába. Lassanként kifogytak azonban a készletből és megint csöndült az egész társaságra, melyet csak az asztalon álló lámpára hulló lepkék koppanása zavart meg.

Doktor úr meséljen valamit — könyörgött, Elza a szürkülő bajuszú orvoshoz.

Ugye megteszi doktor úr toldotta meg a gömbölyi Piroška. Nosza több se kellett. Az egész lányármádiakönyörgve kérve, esedezve ostromolta a doktort. Valami érdekeset!

Igen. Valami pikánsat — sugta Elza, miközben ijedten nézett a mamára vajjon nem hallotta-e meg a furcsa kérdést. De szerencsére a mama ép, egy szemtelenkedő éji lepke nyakacsipésén fáradozott.

Azt . . . azt . . . pikánsat! — sugták a lányok és majd kipattant jó előre a nagy kíváncsiságtól az arcuk.

A doktor ellentmondóan rázta a fejét. Elza nagysám rögtön megértette, hogy a doktor nem akar a mama előtt semmi esőbb dologgal előhozakodni, Tehát el kell távolítani a mamát. Felsikoltott.

Jaj mama! Borzasztó . . . Nem hallottad azt a nagy csörömpölést. Fogadni mernék, hogy összes edényeidet összetörték a konyhán.

Én semmit sem hallottam.

Ti sem? — fordult Elza a lányokhoz szemével kezével bátorítva őket, hogy ezt mondják: Mi hallottuk. A fiatalembereket bátorítani sem kellett, azok csupa udvariasságból olyan borzasztó tányér csörömpölésre, leesett tálak irtózatos robbajára kezdtek visszaemlékezni, hogy a mama rögtön megindult a konyha felé. Miután pedig az jó messze van a terrasztól, a doktornak elég ideje lesz mesélni.

Az a tiz-tizenkét lány és majdnem ugyanannyi fiatal ember egyszerre nekiesett a szegény doktornak.

— Doktor ur meséljen, szépet, jót, pikánsat csak úgy zugott a feje bubja körül.

De különösen a „pikánsat“ ejtették ki nagy nyomatékkal.

A doktor megcsóválta a fejét és megadta magát. Egyszere csönd lett.

— No hát nem bánom, mesélek. Habár egy csöpett sem helyeslem a mai lányok kissé szabad viselkedését, de miután annyi angyal kér és ennyi ördög (az ujjával a fiatalemberek csoportjára mutatott) mégis csak kénytelen vagyok teljesíteni mindnyájuk okirátát.

— Halljuk . . . Halljuk . . . — és odaültek köréje a lányok. A férfiak kissé hátrább foglaltak helyett. A lányok elővették illatos selyemzsebkendőiket, hogy valahányszor a doktor arczpirító részek elbeszélésén fut keresztül sietve eltakarják orczáskáikat.

A doktor lerázta szivarja hamuját és kezdte.

No hát, igen a dolog Afrikából való visszaérkezésem után történt. (Nota benne a doktor valahányszor elkezdett egy históriát mindig ez volt az előszó, noha rossz nyelvek azt állítják, hogy sohasem lépte túl a csömöszti határt.)

— A színhely nem a mi falunk. Neveket ismert diszkrét természetnél fogva nem fogok említeni. Nevezük egyiket Zsoltnak, másikat Lilinek.

— Jó, jó. Siessen doktor úr. A mama rögtön itt lesz — vágott közbe Elza.

— Nos hát, előbb bemutatom a szereplőket. Zsolt, a kit már születése óta ismertem jól megtermett, czigányarczu ifju volt. Ott lakott a faluban — egy szalma fűdelű viskóban.

Lili a kivel sokat játszottam együtt, nemesi familia ivadéka. Valódi kékverű teremtes. Csupa szüzi fehérség. Ott lakott a kastélyban.

Sokkal jobban ismerem a világot, semhogy ne vettem volna észre, hogy e két egészen különböző természetű, vadul ellenkező szokások közt felnevelt lény vonzódik egymáshoz. Haja az eltentétek bizonyos magnetikus hatást keltenek egymásban. Hiszen tetszett olvasni Chimay herczegné és Rigó Jancsi kalandját.

rajta. A belügyminiszter, a ki úgy látszik, újságolvasó ember, értesül, hogy a szunyogcsipés hideglelést okoz, siet rendeletben felvilágosítani a népet erről a felfedezésről és siet utasítást adni a hatóságoknak, hogy tanítsák ki az egyszerű embert, hogyan védekezék — a szunyogcsipés ellen.

Hát nem eléggé csodálatos dolog ez? A legfelsőbb hatalmi fórum, a maga sokszoros gondjai közepett felcsip egy új ideát, hogy beplántálja a néphe. Meglesz-e a kívánt eredménye? Hatóságaink megértik-e ebből, hogy mi az egyik legfőbb kötelességük? Mert szükségünk lenne immár, hogy a közhatóságok is rá jöjjenek arra, a mire most a belügyminiszter, hogy a magyar nép közegészségügye az ő kezükbe van letéve.

Beteges közállapotainkban a leggazdátlanabb jószág: a közegészségügy gondozása és ellenőrzése. Nem akarunk statisztikai adatokkal dobálózni, de nem zárkozhatunk el annak beismerése előtt, hogy Magyarország közegészségügyi viszonyai fölöttébb szomorúak. Hogy orvost órajárásnyira nem talál a beteg; hogy tehetős nagyközségek, jómódú városok közkórházak nélkül szűkölködnek; hogy a betegápolási pótdó kivetésén és behajtásán kívül az állami beavatkozást szerzte az országban alig láthatjuk: elmebeteinket pinczében kell zárva tartani; a ragályos betegek elkülönítetlen fekszenek a hatósági közömbösség miatt a család többi tagjaival: mindez nem új dolog.

Az állategészségügyet — külső kényszer következtében — rendeztük, úgy a hogy, de a nép százezereinek egészségügye ma is gondozatlan. S mint minden téren, itt is az alap hiányzik.

Népoktatásunk folytonos rendezése közben még mindig nem látták be az intéző körök, hogy a népiskola az, a melyből az országos közegészségügy általános megjavításának kiindulnia kell. Hiábba a kételkedők gunymosolya: már megint a népiskola! Igen, megint és újra, százszor újra csak a népiskola.

Az egyszerű nép minden tudományát a népiskolában szerzi. S ha a falusi tanítóban meg van az a képesség, hogy a keze alá került nép fiába egész élettartamra való tudományt tud becsöpögtetni az írás és olvasás köréből, akkor alkalmasint arra is képessége lesz — a mint hogy van is — hogy a népi fiát a közegezség és köztisztaság elemi követeleseihez kitanítsa.

A fővárosi sok iskolát látott ember alig érti meg, hogy a falusi népnek mi minden támogatásra van szüksége. Szerető, gyöngéd szívű anyai érzés kell a népnevelésére. Az a körültekintő, előrelátó, óvatos gondoskodás, a melylyel az anyja a gyermekét gondozza. Az emberi szeretetnek tehetetlen gyümölcsét,

a mely tele van fejlődésre képes duzzadó erővel, de százféleképp kell becézgetni, hogy hatalmas törzsre sarjadjon. Épp ilyen gondos ápolást igényel az egyszerű nép, a mely jámbor, erkölcsös, munkás, de tapasztalatlan.

Mikor ifju a hajtás, akkor kell beleolítani a tisztaság kitörőhetetlen szeretetét; akkor kell kitanítani, hogy a jeges ital méreg; izzadt, felhevült állapotban hideget inni halálos veszedelem; éretlen gyümölcs, mértéktelen falánkság sorvasztó nyavalyát okoznak; meg kell magyarázni nekik, hogy miért kell óvakodnunk egyes betegségektől és miképpen.

Ezeknek a tanítása nem művészet, nem tudomány, de igenis olyan magvetés a melyből áldást arathat az egész ország. A belügyminiszter rendelte, a mely a váltóláz — helyesebben hideglelés, — betegségének kurtatását hagyta meg a közigazgatási hatóságoknak, első dobbanása annak a szeretetnek, a melylyel a magyar népet a maga természetes tapasztalatlanságában támogatnunk kell. A szeretetnek ez az első dobbanása hozza keringésbe a magyar hatóságok szunyadó érzését s egyakarattal lássanak hozzá a beteg magyar nép egészségének megjavításához.

TANÜGY.

A pancsovai állami felső kereskedelmi iskolában — miután a szabályszerű létszám még be nem telt — még f. é. szeptember 1.—4.-ig (délelőtt 8—11 óráig) is tartanak beiratásokat; az ezen beiratásoknál késedelemző tanulókat az első héten belül a késedelemnek szigorú igazolása mellett az igazgató veheti fel; a még később jelentkezők felvételét az igazgató útján benyújtott folyamodványra a főigazgató engedheti meg. Megjegyeztetik azonban, hogy azoknak, kik az iskolaév első hónapja után lépnek be az intézetbe, az addig végzett tananyagból sikeres szóbeli vizsgálatot kell kiállaniuk.

A javítóvizsgálatok augusztus 31.ére tűzettek ki.

A felső kereskedelmi iskola alsó osztályába oly tanuló vétetnek fel, a kik a gymnasium vagy reáliskola vagy polgári iskola 4. alsó osztályát minden tantárgyból (a latin nyelvtől eltekintve) nyilvános vagy magánúton sikerrel elvégezték s erről bizonyítványt mutatnak fel.

A felvételtkor a tanuló tartozik keresztlevelét (születési bizonyítványát) átszolgáltatni. Tizenhét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz.

Minden tanuló a felvételtkor tartozik fizetni: felvételi díj fejében: 10 kor., tandíj címén: 50 kor.

Szegénysorsú, de legalább is jó általános előmenetelt igazoló tanuló a tandíj fizetése alól felmenthető. Az ilyen tanuló köteles a nagymélt. vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumhoz czimzett ebbeli folyamodványait osztály- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelve, mindjárt a beiratás alkalmával az iskola igazgatóságánál benyújtani.

A pancsovai állami felső kereskedelmi iskolában a rendes nyelveken (magyar, német, francia) kívül a szerb nyelv is taníttatik; a növendékek váro-

rácson keresztül mászni már nehezebb volt. De egy szerelmes szív mire nem képes. Elég az hozzá, egyszerűen csak ott állott a boldog Zsolt előtt . . .

- A doktor itt elhallgatott.
- Megszöktek? — Kérdé Elza kíváncsian.
- Igen, — felelte egykedvűen.
- Hát aztán mit történt? —
- Ne mesélje tovább — sikolyt Piroška és eltakarta arcát.
- Hát aztán az történt, hogy néhány nap múlva beállított Lilike a kastélyba.
- Kitagadták, kidobták ugye? kiáltották a lányok karba.
- Egyiket sem tették, hanem orvost hívtak.
- Magát? —
- Dehogy. Én akkor Afrikában voltam — azaz már akkor visszajöttem.
- Talán beteg volt a Lilike?
- Elfelejtettem megmondani, hogy állatorvost hívtak a kastélyba.
- Állatorvost? szörnyűködtek a lányok.
- No igen. Mert a Lilit egészen összeharapta a Zsolt. Levén a Lili egy f-hér ölel és a Zsolt egy fekete komondor.

Ha ép ebben a pillanatban meg nem érkezik a mama, azzal az örömdetes hírrel, hogy semmi sincs a konyhában, szegény doktort ízekre tépik.

A doktor, hogy kiengesztelje a társaságot egy új mesébe fogott, előre is kijelentve, hogy dolog nem pikáns.

— No igen, a dolog Afrikából való visszaérkezésem után történt . . .

sunkban a helyi viszonyoknál fogva a német és szerb nyelvet is gyakorlatilag elsajátíthatják.

Tudomására hozzuk az érdekeltek szülőknek, hogy a felső kereskedelmi iskolánál szerzett érettségi bizonyítvány — magasabb tudományos kiképzést követelő pályákat kizárva — minden életpályára kvalifikál, mint bármely középiskola: gymnasium vagy reáliskola, nevezetesen alkalmazást találhatnak a felső kereskedelmi iskolánál érettségi vizsgálatot tett tanuló a rendes kereskedelmi foglalkozási ágon kívül: 1) a pénztári szaknál mint központi állampénztári és adóhivatali tisztviselő, köztörvényhatósági pénztárosok, ellenőrök és könyvvizsgálók. 2) a postaszaknál; gyakor-noki, tiszti és főtiszti állásoknál. 3) a kezelési szaknál mint dohány-egyedárúsági, lottóigazgatósági, raktári tisztviselő és telekkönyvvizsgálók. 4) nyilvános és állami zálogházaknál, mint ellenőrök, számtisztek és igazgatók. 5) ha az államszámvevőtanügyi vizsgálatot is leteszik, alkalmazhatnak a számvevőségi szaknál, mint főszámvevőségi és ellenőrző tisztviselő minden állami, megyei és t. j. h. városi hivatalnál, pénzügyi és jószágigazgatóságoknál, illetékszábsági és adóhivataloknál.

Továbbképzés céljából átléphetnek a budapesti keleti kereskedelmi akadémiába s rendes hallgatókú beiratkozhatnak a budapesti József műgyetemnél fennálló kereskedelmi iskolai szaktanárképzőbe, a vasúti és távírdá-tisztképző tanfolyamba, gazdasági akadémiákba, élvezik továbbá a katonaságnál az egy-éves önkéntességi jogot s ez uton tisztekké aktivál-tathatják magukat.

Végül megjegyezhetjük, hogy az idegen tanuló átlag olcsón találhat ellátást a városban és hogy az iskolai szervezet értelmében minden tekintetben szigorú ellenőrzés alatt állanak.

Az áll. polgári iskola.

1. A jövő — 1901/1902-ik — iskolaévi beiratások a polgári iskolában f. évi szeptember hó 1.—4.-ig (délelőtt 8—11-ig) fognak megtartatni. Később jelentkezők csak kivételesen és mulasztásuk kellő igazolása esetén vehetők fel.

2. Azok, kik az iskolaév első hónapja után lépnek be a polgári iskolába, az addig végzett tananyagból vizsgát tartoznak tenni.

3. A polgári iskola első osztálya felvehető: a) kik valamely nyilvánossági joggal felruházott elemi népiskola IV. osztályát sikerrel elvégezték s ezt bizonyítvánnyal igazolják; b) a magyar nyelvben annyi jártasságot tanúsítanak, hogy a magyar nyelvű előadásokat megérthessék. — Kik a népiskola IV. osztályának bizonyítványa nélkül kívánnak felvételt, a megkívánt kornak igazolásával felvételi vizsgálatot tartoznak tenni a magyar nyelvből, számtanból, földrajzból és rajzból (1890. 23.383.)

4. A gymnasiumból vagy reáliskolából a polgári iskola megtelelt osztályába átlépi öhajót tanuló az 1889. évi 6364. sz. a. kelt miniszter. rendelet határozatai szerint vétetnek fel: nevezetesen: a) a polgári iskolába való átlépésnél a tanulmány folytonosságát nem szakítja meg ama körülmény, hogy a tanuló köteles vizsgálatot tenni mindazon tantárgyakból, melyeket az előző iskolaévben a gymnasiumban, vagy reáliskolában nem tanult, de a melyek a polg. iskola megfelelő osztályában rendes, illetőleg kötelezett tantárgyakként szerepelnek.

5. Minden tanuló az intézetbe való elő felvétele alkalmából keresztlevelét (születési bizonyítvány), iskolai bizonyítványát és himnizációs igazolványát köteles bemutatni (1882. XXII t.-cz.)

6. A tanuló a felvételre személyesen, szüleiével vagy azoknak helyettesével köteles megjelenni.

7. A javító-, pótló- és felvételi vizsgálatok f. évi szeptember hó 2. és 3.-án fognak megtartatni.

8. Beiratási díj fejében 1 kor. 30 fill., tandíj fejében az egész évre 10 kor. értesítőre 2 kor. fizetendő. Tandíjmentességre csak szegénysorsú, de jó magaviselőtű és az előző osztályt sikerrel végzett tanulóknak van kilátása.

Kérvényező csak a tanuló szülője vagy helyettese lehet. Tandíjmentességért a kérvény a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz czimzendő s a beiratáskor az igazgatónál nyújtandó be; a folyamodványhoz melléklendő: a) az iskolai bizonyítvány, b) az egy évnél nem régebb szegénységi bizonyítvány.

Tanárok, tanítók, állami tisztviselők a szegénységi bizonyítvány csatolását mellőzhetik. Ez esetben azonban a kérvény 50 kor. bélyeggel látandó el.

Az áll. felső leányiskola.

Az áll. felső leányiskolában az illető iskola helyiségében (a r. kath. templom mellett) szep. hó 1—4-ig d. e. 8—11 óráig tart a tanuló beiratkozása. Tandíj: 11 kor. 30 fill. Szegény tanuló a tandíj fizetése alól fölmentetnek. A szegénységi bizonyítványok, valamint a tandíjmentesség iránt való kérések a beiratkozáskor nyújtandók be.

P a n c s o v a, 1901. évi augusztus hó 15-én.

M a r t i n I m r e s. k.
igazgató.

H I R E K.

— A király születés napja. Lelkes örömmel és hagyományos őszinte lojalitással ünnepli, ma egész Magyarország felsőcsászári születés napját. Az alattvalói hűség és ragaszkodás városunkban is a szokásos módon nyilvánul. Tegnap este a középületek és magánházak fényes kivilágításban ragyogtak a tűzoltók zenekara pedig vig. zenészővel s fáklya fény mellett vonult, végig a város utcáin, melyeken

— Sőt megtanultam szóról szóra az újságok híreit, vágott közbe Elza.

— Körülbelül ugyanaz az eset áll fenn itt is. Zsolt gyakorta element a kastély elé és merengve beámult a rácson át a kastélyparkjába, a hol a fehér ruhába öltözött Lili sétált a platánok alatt. Izzó pillantásokat váltottak egymással, de tovább nem juthattak a szigorú ellenőrzés miatt. Am Zsolt sokkal türelmetlenebb természetű volt, semhogy ezzel megelégedett volna. Merész tervet gondolt ki magában.

— Jézus Máriám, elfogja szöktetni! — sikoltott a gömbölyű Piroška, arcát a készentartott zseb-kendőbe temetve. A többi leány félig nyitott szá-jackával leste, hogy mi lesz.

— Nos, igen . . . csakugyan . . . ha jól emlékszem ez mégis Afrikából való hazatérésem után történt . . . Szép holdvilágos éj volt. A csilag mirádok lassan-lassan kigyultak az égen. A hadak útja, ez a fényes égi korzó, teljes világosságban ragyogott. Zsolt megindult a faluból. Lassan, óvatosan. Amint elment a fák alatt egy-egy falevél hullott a fejére, mintha vissza akarná tartani, egy-egy iszalag akadt be a lábába, mintha visszaakarná húzni, egy-egy ág megütötte a fejét, mintha megakarná büntetni. Ő csak ment, szilárd elhatározással a kastély felé. Mikor odaért, megállt és felnézett az ablakba. Azt hiszem jó előre összebészelték, vagy mi, mert Lili nagysám az egyik nyitott földszinti ablaknál nézte a holdvilágot és várta a Zsoltot.

Mikor észrevette, elszántan kiugrott az ablakból. Puha pázsitra esett. Nem ütötte meg magát. A vas-

ezernyi embertömeg hullámozott. Ma pedig fényes isteni tisztelet tartanak az egyes templomokban. A rom-kath. templomban d. e. 9 órakor, a belvárosi gör.-kel. szerb templomban 11 órakor az izraelita imaházban szintén 11 órakor lesz ünnepi isteni tisztelet, melyeken a hatóságok és testületek képviselői is vesznek részt.

Személyi hír. Musits Anselm a helybeli minorita rendház új főnöke szerdán érkezett városunkba.

Magyar prédikációt mond dr. Csütörtök Arnold hittanár Szt. István napján d. e. 1/2 10 órakor róm. kath. templomban.

Szabadságon. Dr. Milassin Kálmán kir. ügyész megkezdte hat heti szabadságát. Távolléte alatt dr. Publik Ernő kir. alügyész vezeti a kir. ügyészséget.

Visszaértek. Fritsch Fülöp kir. járásbíró a múlt héten érkezett vissza szabadságáról és átvette a járásbírói vezetését. — Fodor József felügyelő a posta és távrida hivatal főnöke és Sidó Domokos fővámszedő szabadságok leltelével újból átvették hivatalaik vezetését.

Új igazgató. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Geeser Béla polgári iskolai tanárt az áll. iparos- és kereskedőtanoncz iskolák igazgatójává. Gratulálunk a jeles tanfőúrunknak a megérdemelt kitüntetéshez.

Tábori mise. Felsőcséreg királyunk születése napja alkalmából, a helybeli összes helyőrség részére tábori mise lesz a Ferencz Jozsef laktanya tágas udvarán. A misét Brogyányi Kálmán hitoktató, tartalékos tábori segédlelkész mondja.

Halálozások. Súlyos csapás érte Vogel Lajos és családját. Neje szül. Spitzer Julia, ki az odaadó hitves és szerető családanya mintaképe volt, hosszab szenvedés után 43 éves korában meghalt aug. 16 án. Nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomra. — Protolipacz József szíjgyártó mester 83 éves korában jobb léte szenderült. Temetése ma délután megy végbe. Nyugodjanak békében.

Új egyházmegyei tanfelügyelő. A karlóczi gör. kel. szerb. iskolatanács kinevezte Mandrovics Milánt, a helybeli szerb polgári leányiskola derék igazgatóját a temesvári és verseczi szerb egyházmegyei tanfelügyelőjévé. Az új tanfelügyelő már szeptember elején foglalja el új állását.

Sikerült műkedvelői előadás. A pancsovai férfidalegylet (Pancsovaer Männer-Gesang-Verein) által mult vasárnap rendezett műkedvelői előadás minden várakozáson felül fényesen sikerült. A dalegylet műkedvelői onmagukat multak felül. Ugy az egyes szereplők játéka mint az összájáték bármely hivatásos színtársulatnak is dicséretére vált volna. Színpadon Costa Károly „Az ő káplárja“ (Ihr Korporal) című négy felvonásos boházata. Az egyes szereplők közül különösen Asten Lili k. a. (Terez) és Dulcz Paula k. a. (Zsuzsi) játéka aratot megérdemelt tapsokat. Mindkét fiatal Úrhölgy nemcsak csinos, kedves színpadi megjelenés, hanem temperamentumtól is rendelkeznek. Igen kedves volt Steinbrückner Melani k. a. Paula szerepében. Kubik Paula k. a. pedig igazi kártyavetőnői típus volt. Kabinet alakítását Paul Emma úrnő Rumpelburg báróné asszonya. Játéka, mimikája, hanghordozása igazán művészi volt, és az est sikerét nagyban emelte. A férfiak közül Zimmerer M. úr (Wendel) Rauchan István úr (Lőrincz házmeester) kiválóan mozgékonyak voltak. Mergel Richard úr (huszárkáplár) és Rechinzer István úr (Lampel) a töltök megszokott rutinul játszottak. Schmidt András úr (Roderich) Tantner Albin úr (Baumann), Amon Ferencz úr (Radl esztergályos) és Kulhanek St. úr (huszárkáplár) ügyes játékkal emelték az est sikerét. A rendezés Rechinzer úr szakavatott kezében volt. A közönség kitűnően mulatott ugyanarra hogy a darabot közkívánatra csütörtökön igen sikerülten megismételték.

Munkaszünet Szt. István napján. A vasárnapi munkaszünet Szt. István napján is betartandó.

Táncmulatság. A polgári lövöldében aug. 20-án táncmulatság lesz. Belépti díj 1 kor. Tagok és ideényjegy tulajdonosai nem fizetnek.

Nyikorgó kút. A Ferencz József téren a Hungaria szálloda előtti városi mélykút ismét panaszra ad okot. A múlt héten ugyanis több napon át a hajtó kerék forgatás közben rémítő nyikorgással bosszontotta az embereket. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezen a kútnál kora reggeltől késő estig szivattyuznak vizet, hogy egész este 10—11 óráig csak úgy hemzseg a Hungaria előtti járda sétálóktól, ha végül figyelembe vesszük, hogy ez a bántó nyikorgás közvetlen az óra alatti urak füle hallatára egy egész héten át eltarthat, akkor igazat kell adnunk annak a ki azt mondja: hogy Pancsován ázsiai álla otok vannak még. No de meg azt is elhiszük a közigazgatási bizottságnak: hogy nincs rendőrségünk. Ezt bizonyítja a nyikorgó kút.

Veszedelemes átjáró. A Sztarcsovai út végén levő vasúti átjárón szerdán délelőtt majdnem végzetes szerencsétlenség történt. Egy közeli község lakosai és társai épakkor hajtottak át a síneken, mikor a félkilencz órai vonat a rétből felkanyarodott. Csak az Isten őrizte, hogy a kocsi hátulja nem került a vonatra. Ebben a halálos félelemben pedig csak azért kerültek a gyanútlanul utazók, mert a vasúti átjáró sorompója nyitva volt. Nem tudjuk, hogy az ór könyelműsége vagy más ok miatt maradt-e nyitva ezen legélénkebb forgalomú utca sorompója, de az bizonyos, hogy rendeltetésnek egyáltalában de különösen ezen a helyen nem szabad előfordulnia, mert a rétből jövő vonatot a kertek kerítése és fái miatt az arra haladók nem vehetik észre, és a

nyitott sorompon egészen gyanútlanul haladva az elgázolás veszélyének vannak kitéve. A közbiztonság érdekében felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét erre az esetre.

A közigazgatási bizottság aug. 14-én tartotta rendes havi ülést a városháza nagytermében. Matanovich Adolf polgármester elnökölte alatt részt vettek: Jovanovics Sándor tanácsnok, dr. Karattur Arthur tiszti főügyész, Tóth István kir. tanácsos pénzügyigazgató, Harmat Adolf kir. mérnök, Faragó János kir. s. tanfelügyelő, továbbá Graf J. Pál, Jagodics Sándor, May Mark, dr. Marjanovics Pál, Stojcsics János bizottsági tagok és Korszós Zoltán aljegyző. Az egyes előadók jelentései, melyek semmiféle különöst nem tartalmaztak általában tudomásul szolgáltak. Csak a polgármesteri és főorvosi jelentések kapcsán hangzottak el nálunk szokatlan éles kritikák. Dr. Marjanovics tette szóvá a városi rendőrség ellen felhangzó panaszokat. Nem kutatja a bajt hanem konstataálja, hogy a városban alig van valaki a rendőrséggel megelégedve hogy általános a panasz a rendőrök durvasága és hanyagsága ellen és mindenki dr. Ruttner aerája alatti rendet és közbiztonsági állapotokat kívánja vissza. Dr. Karattur szintén elismeri a rendőrség hiányosságát de az okot a kiképzés és iskolaláztatás hiányosságában látja. Graf és May bizottsági tagok olyannak tartják a mi rendőrségünket, hogy arról beszélni is neveltség és hangsúlyozták, hogy Ruttner idejében mikor sokkal kisebb volt a legénység létszáma a közbiztonsági szolgálat kifogástalan volt. A tarthatlan állapotok megszüntetésével a polgármester bizatott meg. A főorvosi jelentés kapcsán megint csak dr. Marjanovics tette szóvá a városi közkórház állapotát. Felemlíti, hogy a kórházban átlag 90—100 beteg van, a kiknek ápolása nyolcz apácára és egy apólorára van bízva. A betegek azonban rendszeren csak reggel 7—9 óra közt a orvosi szemle alkalmával látnak apólorán, mert az apácák közül kettő főz, kettő vezeti a háztartást, kettő keztéskedik egy a főnöknének kurizál egy pedig őrt áll, hogy meg ne lopják őket. Mindannyian pedig előszeretettel disznóhizlálással foglalkoznak. Szóval hallatlan fejtelenséget említett. Graf J. Pál azt mondja, hogy ő a kórházi bizottsági tagoktól mindíg csak dicséretet hallott. Jovanovics tanácsnok felel, hogy a kórházi bizottság már évek óta nem terjeszt elő az előirt évi jelentést. A polgármester az ügy megvizsgálásából bizatott meg. Ezenkívül felterjesztést intéz a közigazgatási bizottság a miniszterelnökhöz, hogy a pancsovai törvényszéki épület tarthatatlan állapotban megszüntetése céljából tegyen lépéseket az igazságügyi miniszternél.

Gyilkosság az utcán. Rémes gyilkosság történt péntek éjjel a felsővárosi Csernovics-utcában. Mihajlov Vlada 33 éves napszámot hajnalban verbe fagyva találtak az utcán. A rendőrség által megindított vizsgálat során kiderült, hogy Mihajlov társaival, kik zsakhordozók, este a Jovanovics-féle kocsmában megosztották kereményüket, mely alkalommal csendesen idogáltak. A csendes barátkozást később szóváltás majd civódás és veszekedés követte. 10 óra felé elhagyták a kocsmát. Hogy mi történt ezután és kik a tettesek ezt kutatni a vizsgálat dolga. Mihajlov testén szamitalan szurási seb volt. A holttestet a városi közkórházba szállították, hol tegnap délután volt a törvényszéki orvosi boncolás. A szerencsétlen özvegye és két kis árva fia siratja.

Új gyufa. A temesvári gyufagyár „Konviktusi gyufa“ elnevezés alatt újfajta gyufát gyárt, s a bevételnek 5%-át a „Délmagyarországi Tanítóegylet“ temesvári konviktusának juttatja. Az új gyufa J e f r e m o v i t s Zs. pancsovai fűszerkereskedőnél kaphatók.

A mi Amerikában nincsen. Pár hét előtt egy k.-i parasztember kivándorolt az új világba. Múltan a hetek s az itthonvalók szívszorogva várják az eltavozottnak bő értesítéseit, végre megérkezik a levél: „Kedves anyukám és édes gyerekeim! Kinádom az Úristenből, hogy levelem friss jó egészségben találon benneteket én szerencsésen meggyűttem, de nem jó itt a sor (nem sör, pardon) még füles lábos síncsen, mind olyan van a kinek nincsen fűlő az ember megígéti újat meg a markat vele. Majha a komaaszou kigyün ameríkaba hozon vele nekem egy jó nagy fűlőslabast is. Tiszteivel az otthonvalókat valamennyit Tíged feleségem meg a gyerekeket csokolaj apjuk“. — Ajánljuk ezt a tisztelt kivándorlók figyelmébe.

Harcszerű lövészetet tart házi honvédszázaljuk aug. 19-én reggel 5 óratól déli 12 ig. A kis haboru Réva-Ujtalva és Franzfeld közti területen fog lefolyni.

Öngyilkos. Stojcsics Sebő 62 éves koresemáros a mult hétfőn a deli órákban a Waltmann-féle uszoda egyik kabinjában agyon lötte magát. Hétfőn délfel ment az uszodába a hol a legkisebb izgatottságot sem vették rajta észre. Külön fürdőt kért. És itt kivette el kétségbeesett tettet. A lövésre elősiető személyzet a kosárban találta fejjel a vízre hajolva. Még élve emelték ki a vízből. Szájába lött. Az egészen új forgópisztoly a kosár fenekén fektűt. Egy zseb-jegyzőkönyvbe írt végrendeletében azt kéri, hogy sírkőrőre írják rá, hogy „agyonlötötte magát“. Az életunt öreg embernek állítólag családi viszálykodás adta a gyilkos foggyvert kezébe. Általános részvét mellett kísérték örök nyugalomra.

Bélyegmentes beadványok. Egy konkrét eset alkalmából kimondotta a közigazgatási bíróság, hogy gyámok vagy gondnokok oly beadványai, melyek a gyámhatósághoz nyutatnak be és melyek felebbvitel természetével nem bírnak, hanem az által sa át hatáskörében intézettek el, bélyegmentesek.

Pályázat. A „Szőlészeti és Borászati lap nap-tára“ a jövő évre ugys dús tartalmát szépirodalmi rovattal fogja meg bővíteni. E célból rövid, tárcza-alaku cikkekre pályázatot hirdet. A tárgy szabadon választható, de kívánatos, hogy benne a szőlészetre vagy a borászatra vonatkozás legyen, tehát szaktárca és irodalmi színvonalon álljon. Első díj 25 korona, a második díj 10 korona. Határidő f. évi szeptember 15. A bírálatot szíveségből elfogadták: dr. Horváth Ádám orsz. képviselő és Vajda Viktor fő-reáliskolai tanár. A jelítség pályázatok a „Szőlészeti és Borászati lap“ szerkesztőségéhez (Kecskemét) küldendők.

Mészárosok figyelmébe. Hétfőtől kezdve közfogyasztásra szánt borjukat csak a közbiztonság érdekében szabad leszúrni. Ez által megszüntik az a vizsás állapot, hogy mindenki ott és akkor szurt le borjukat a hol és a mikor neki tetszett, és az állategészségügyi ellenőrzés városunkban is valahára láthatóan lesz foganatosítható.

Országos sörárpa-vásár. A temesvári kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy az idei miskolci országos sörárpa-vásár — mely ez évben az egyedüli országos jellegű vidéki sörárpa-vásár — f. é. augusztus hó 21-én fog megtartatni. (2986/901.)

Rendület a vasári szerencsejátékok ellen. Széll Kálmán belügyminiszter a hangversenyek, látványos mutatványok stb. engedélyezése tárgyában egy-ötletű szabályrendeletet alkotott mely intézkedéseket tartalmaz a köznép kiosztására irányuló vasári szerencsejátékok megszüntetését illetőleg. A rendület szerint olyan játékozásra, melynél a vállalkozó pénzvagy tárgynyueremény kilátására helyezésevel kelti fel a közönség játékszenvedélyét, különösen a szegényebb sorsu tudatlan nép kizsákmányolására irányuló szerencsejátékokra engedélyek egyáltalában nem adhatók. Ilyenek: 1. bab, (hordozható) tekebab, 2. golyó, színes golyó, 3. baba, színes baba, 4. monakó, 5. mariandli, 6. birbies, 7. czéldobas, (kör-, karika vagy lemezczéldobás), 8. szín (Farbenspiel) számozott szín és az ezekhez hasonló természetű egyéb játékok. Egyebekben a rendület kimondja, hogy hangversenyek, táncvizsgálmak, szavaltatok, (recitátor) felolvasások, daltársulati, művészeti, továbbá czirkuszvalamint egy vagy több állattal bemutatandó előadások, álarozs menetek nyilvános rendezéséhez tűzijáték, állatsereglet, anatómiai panoptikai és más hasonló muzeum, báb- vagy gépszínház nyilvános bemutatásához kinterna czitera és általában hangszerekkel udvarokon, utcákon, tereken, nyilvános helyeken kereseti célból való játszáshoz; végre hinták és (léghajó- vagy körhinták), erőmérőgépek, hullámvastak és ezekhez hasonló természetű játékoknak és szórakoztató eszközöknek nyilvános helyen való felállításához rendőr hatósági engedély szükséges. Külföldiek részére az ily engedély — Budapest székesfőváros kivételével — csakis a belügyminiszter adhatja meg. A szabályrendelet, melyet e hó 4-én küldtek meg valamennyi törvényhatóságnak, szeptember hó első napján lép érvénybe.

Utczák burkolata üvegből. Kissé kalandosan hangzik, de nyomatásban oivastuk, tehát igaznak kell lennie, hogy Budapesten ezután nemcsak az ablakokat készítik üvegből, hanem az utczák burkolatát is. Legalább az Andrássy-utnak Izabella-és Csengery-utczák közötti egyik kocsitjáról határozottan állítják, s így tehát egy francia vállalkozó jóvoltából jövő év május elsején már nemcsak a kirkatokat, hanem a burkoló kockákat is majd be lehet verni.

A korecsmai hitel és a Curia. Érdékes döntvényt hozott a m. kir. Curai, amidőn 1901. évi február hó 28-án, 1242. számú ítéletével kimondotta a következőket: Az 1883. évi 25. t. cz. 22. § a szerint, a korecsmakban és más italméresi helyiségekben kiszolgáltattott italok ára iránti követelés fejében a bíróság csak azt a összeget ítelheti meg, a mely összeg az e §. második bekezdése értelmében szabályrendeletileg lett meghatározva; továbbá ugy az idézett törvényczikk IV. fejezetének czíméből, mint az e fejezetben foglalt szakaszoknak egybevetéséből kétségtelen, hogy a korecsmai hitel az egyesek károsodásának megelőzése céljából nem csupán az italméresi helyiségekben elfogyasztott szeszes italokra, hanem általában a kiszolgáltattott, tehát az italméresékből el is vitt szeszeneműekre nézve korlátozva lett, a jelen esetben pedig részint a korecsma-helyiségben elfogyasztott, részint onnan hazahordott pálinka ára forog fenn, tehát a kereseti követelés az idézett törvény tekintetei alá esik; mert a korecsmakban elfogyasztott szeszes italokra nézve az 1883. 25. t. cz. 22. §-ának rendelkezése irányadó, a kisebb mennyiségekben hitelre hazahordott szeszes italok pedig alperes foglalkozására (földműves) és az idézett törvény czéljára való figyelemmel ugyanilyen tekintet alá esnek.

Posta hajójáratok. Budapestről Orsova—Galacra indul minden kedden; csütörtökön és szombaton 10 órakor este; Belgrádból indul minden hétfőn, csütörtökön és szombaton 5 órakor reggel. Pancsováról 6 órakor reggel; Orsováról Budapestre indul szerdán, pénteken és vasárnap 6 órakor reggel, Pancsovára érkezik 8 órakor este; Zimonyból indul csütörtökön, szombaton és hétfőn 5 óra 30 perczkor reggel.

A helyi hajó tavaszi menetrendje a következő: Pancsováról indul apr. 1-től Zimonyba naponta 3 ó. 45 perczkor hajnalkor, 8 ó. 30 perczkor reggel és délután 2 ó. 30 perczkor; Zimonyból indul Pancsovára 6 ó. reggel, 11 ó. 30 perczkor délelőtt és 7 ó. este. Ünnep- és vasárnapokon 7 ó. helyett este 8 órakor indul Pancsovára. Ez a menetrend szept. 30 ig érvényes.

Jelenet a kaszárnyában. A berukkolt póttartá-
lékosokat nyaggatja egy szurósra kipedert bajuszú
bakakáplár. Nem megy a dolog sehogy. Civil élethez
szokott bagással van dolga, kinek nem imponál eléggé
a káplári rang. Egyszer az egyik ifjú póthadfi szája
kétfelé húzódik, feltartóztatathatatlánul nevet. Rá-
mordul a káplár:

— Mit röhög maga!
— Káplár úr egy hatos fekszik előttünk!
— Ne röhögjön azért, arcátlan fickó. Hátra
arcz, indulj. Állj! Előre arcz! Mit röhög megint?
— Jelentem alásnan, hogy már nem fekszik ott!

Karcolat.

A díszhintó.

Van a mi városuknak egy féltve őrzött klenó-
diuma. Kevesen tudnak róla. Én is csak amúgy vélet-
lenül, — kéz alatt, — hallottam felőle. Az emberek
hangja halk suttogása csitúl, ha róla folyik a szó,
mert — és ez nagyon természetes — a láthatatlan
rendszerint a misztérium varázserejével hat. Rejtegetik
vala pedig a kincset az emberek határtalanul ki-
váncsi szemei elől a városházán. És óvják páratlan
gonddal víztől, okszerű használatától egyaránt. Szóval:
jobb kezekre az nem is lehetne bízva. De méltányos
is ám ez a körültekintő óvatosság, mert nagy, ren-
geteg nagy erkölcsi és anyagi áldozatába került a
városnak, miglen egy ilyen klenódium szerencsés
tulajdonosának vallhatta magát.

Nem pedig tudomásomra jutott még az is,
hogy ez a Niebelungok-kincse nem csekélyebb valami,
mint maga a — városi díszhintó! Mikor ezt
megtudtam, oly kellemes bizsergés borzongatta meg
egész valomat akárcsak 98%-os pótdózhátralékomat
engedték volna el.

Városi díszhintó! Ez már aztán haladás! No,
ezt nekem meg kell látnom.

Bizonyynyal a mi szeretett polgármesterünk
szokott végig kocszni a városban, ha valami ünne-
psegre, például az emléktábláknak éven-
ként szokásos megkoszorúzása készül,
miközben a polgárok üdvriadala fogadja: éljen
vivat.....

Eddigél sikerült is két ízben megpillanthatnom
a díszhintót. Első alkalommal a városháza rácsos
elkerített hátsó udvarán. Ott állt néma méltósággal.
Hintónak ugyan kissé excentrikus az alakja, hanem
hát: de gustibus stb. Elvégre is Pancsován ilyen az
izlés. — Homályos remniscentiák azonban sejtették
velem, hogy más városokban is láttam már ehhez
hasonló hintót. De sohasem a polgármester ült rajta.
No még, mintha az utcák öntözésére használták
volna!

E helyütt pedig a mindig nyájas olvasótól el-
nézést kell kérnem, hogy szives figyelmét eddig
igénybe vettem. Mert, a mi soraim megírására kész-
tetett, az csak ezután következik. Nos tehát: tegnap
a díszhintót másodszer is megpillantottam. Valóban
fölbátorító volt a mit láttam. Kérem; a díszhintóval,
a városnak evvel a nagy áldozatok árán szerzett,
gondosan rejtegetett és dédelgetett szemefényével,
klenódiumával — az utcát öntözték!

Már mostan dilemában vagyok. Igazán öntöző
kocsi volna? Hát akkor miért rejtegették eddig a
városházán! Vagy pedig ha — Isten neki nem ön-
töző kocsi, hanem díszhintó, akkor miért akarják
vele az utcát locsolni?!

Közgazdaság.

A gőzsántás költségei.

A gőzekeművelés iránt sik területen gazdálkodó
nagybirtokosaink is még ellenszenvvel viselteknek,
azt hozván fel indokul, hogy annak költségei nem
nyújtanak elegendő recompensációt az általa elérhető
haszon tekintetében.

Birtokosainknak ezen téves felfogását megozó-
folandó, közöljük alábbiakban azon adatokat, melyek
a gőzeke művelésre vonatkozólag egy hazai nagybir-
tok kezelősége részéről lettek, rendelkezésünkre bo-
csájtvá.

Szóban forgó uradalom fel van szerelve két 20-
lőerjű Towlor felé gőzeke garnitúrával, a melyhez
egy-egy a közönséges szántásnál alkalmazandó hat
vasú eke, a mélyebb szántásnál használható 4 vasú
eke s egy borona tartozik.

A garnitúra 72000 koronába került, s alkalmaz-
nak mellette egy munkavezetőt évi 1900 korona, két
fűtőt, egyenként évi 720 korona s egy kormányost
400 korona járandósággal, a melyhez azonban még
az egy napra megállapított munkamenyiséget meg-
halandó munka után fizetendő jutalom is járul, év-
ente összesen körülbelül 600 koronával.

Ha ezen szorosán vett személyi járandósághoz
hozzá vesszük még a kiadásokat, a melyek a gép-
hez való víz és tüzanyaghordásával, továbbá a kötél
igazító emberek alkalmazásával járnak, s melyek
együtt véve, már az igaerőt is számítatva, évente
átlag 2900 koronára ruagnak, úgy a gőzeke személyi

és kiszolgálási kiadásait együttvéve 6340 koronára
tehetjük.

Az anyagi kiadások, nevezetesen a kazántiszi-
táshoz szükséges petroléum, a gépekhez szükséges
olaj, a kőcz, a paraffin és tüzelő-anyag összköltsége
5500 korona.

A fentartási költség 2800 korona; az amorti-
sáció pedig 7200 korona s így az összes kiadás:
21840 korona.

E kiadásokkal szemben mint tény áll az, hogy
az elmúlt évben 141 munkanap alatt 1974 kat. hold-
dat szántatott fel, vagyis naponként átlag 14 holdat,
átlag holdanként 11 korona 9 fillér költséggel, bele-
számítván a fent jelzett amortisációt is.

Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy
kapásoknál a termés emelkedés átlag 35%-ot, a
gabonaműveknél pedig átlag 16%-ot tett ki, úgy
kétségtelenül állhat előttünk a gőzekének feltétlenül
nagy haszna még azon költségek számbavételével is,
melyek ezen művelés következményeként az erő-
sebb istállótrágyázás illetve műtrágyázással jártak

Hirdetések.

4872. sz.
1901.

Hirdetmény.

A pancsovai járás utibizottságának folyó
évi július hó 4-én 5 szám alatt hozott hatá-
rozata értelmében az Almás-glogoni községi
közlekedési ut hengerelési munkálatainak
vállalatt utján való biztosítása céljából
folyó évi augusztus hó 22-én d. e. 10
órákor hivatalos helyiségemben nyilvános
szóbeli árlejtést tartok; miről vállalkozókat
azon megjegyzéssel értesítem, hogy a vonat-
kozó költségvetés és árlejtési feltételek a
pancsovai főszolgabírói hivatalnál, a hivatalos
órák alatt betekintheők.

Pancsován, 1901 évi augusztus hó 5-én.

Jablonszky Miklós,

főszolgabíró, utibizottság elnöke.

TROPON-SÜTEMÉNYEK a legízletesebbek és a
legtáplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits) igen jó ízű teast-
temény, nagy fe-
hérsége tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táplálóbb a közönséges
kétszersülnél. Tej, kávé,
bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT
szirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngygyom-
ruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT
elenyőző esekély liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a
czukorbetegesek legjobb tápláléka

Minden gyógyszerárban kaphatók.

Uthaigazítást ad: **Dr. Röder és Társa,**
Dr. László Frigyes, osztr. magy. Tropon- és
Budapest, VI., Gyár-u. 7. tápliszit-gyárak

10-2 **Klosterneuburg—Bécs.**

4753. szám
1901.

A pancsovai szolgabírószágtól.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött homoliczi községi
írnoki és végrehajtói állásra ezennel pályá-
zatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazás-
ok vannak egybekötve: az írnoki állással évi
800 korona fizetés, a végrehajtói állással évi
600 korona fizetés jár. Felhívom mindazokat,
kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a
törvényben előirt képesítést igazoló ok-
mányokat és eddigi működésükről szóló bi-
zonyítványt felszerelt kérvényüket **1901.**
évi augusztus hó 25-ig aolirott hivatalnál
nyujtsák be, mert a később beérkező kér-
vények figyelembe vétetui nem fognak.

A választás 1901. évi augusztus hó 26-án
d. e. 8 órákor fog Homolicz községében meg-
ejtetni.

Pancsován, 1901. évi augusztus hó 4-én.

Jablonszky Miklós,

főszolgabíró.

(Férflak ingyen kapnak)

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett
erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz olda-
las könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják
mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb
csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatal-
kori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben,
valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag or-
vosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek
ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon
gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágá-
sokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengü-
lésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon
gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül
azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek
óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a
State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a
honnán a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leg-
inkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próba-
csomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíth-
atók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet
kivétel nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnán
magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával
egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyv-
vel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be-
van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja
megrúdni. A levelet így kell címezni: State Medical
Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind.
Amerika A levelek mindig bérmentesítendők.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek 2½, egész 12 lőerőig.
továbbá járgány-eséplőgépek, léher-eséplők, tisztító-rosták, számkaszalozók, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénagyűltők, boronák

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szeoskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóék, őrlő-malmok, egyetemes azél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kiva-
natra ingyen s a bérmentes-
küldetnek

**Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagyobb
locomobil- és cséplőgép gyára.**